

7. Мельник О.В. Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К., 2000. - 175 с.
8. Лазарев Б.М. Компетенция органов управления. - М.: Юридическая литература, 1972. - 280 с.

References:

1. Administrative law of Ukraine: Textbook / Pod Society. Ed. SV Kivalov. - Odessa: Legal. I-ra, 2003. - 896 p.
2. Great Dictionary of the modern Ukrainian language (with ext. And reported.) / Life. and reported. heads. Ed. VT Busel. - К.; Irpen: WTF "Perun", 2005. - 1728 p.
3. Monetary M. Current Problems legislative process in Ukraine / M. Money, VY Tatsiy / concept development of the legislation of Ukraine: materials scientific-practic. Conf. - К., 1996. - P. 33-35.
4. Mandychev DV The concept of administrative and legal status of executive authority / DV Mandychev // Law and Society. - 2010. - № 5. - S. 117-121.
5. Sovetskaya Encyclopedia BOL'SHAIa [Text]: 30-t. / Red. AM Prokhorov. - Ed. 3rd. - Moscow: Sov. энтсыкл., 1969 - 1978. - Т. 9: Euclid - Ybsen. - 1972. - 623 p.
6. Odintsov GS, Dzyundzyuk VB, NM Meltyuhova and others. Theory and History of Public Administration: Training. guidances. - К.: «Publishing house" Professional ", 2008. - 288 p.
7. A. Miller Constitutional and legal responsibility of higher state bodies: Dis ... candidate. Legal. Sciences: 12.00.02 / Kyiv. nat. University of them. Taras Shevchenko. - К., 2000. - 175 p.
8. B.M. Lazarev Competence management bodies. - М.: Legal literature, 1972. - 280 p.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Юнін О.С.

УДК:347.6

Кушнір С.М.,

проректор з адміністративно-господарської роботи
Запорізького національного університету,
кандидат юридичних наук

**ВИДИ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ
У СФЕРІ ОСВІТИ**

В статті здійснено характеристику президентського контролю у сфері освіти щодо його видів, форм та методів як одного з різновидів державного контролю у відповідній сфері.

Ключові слова: президентський контроль у сфері освіти, форми президентського контролю, види президентського контролю, методи президентського контролю.

Кушнір С.Н.,

проректор по адміністративно-хозяйственной работе
Запорожского национального университета,
кандидат юридических наук

**ВИДЫ, ФОРМЫ И МЕТОДЫ ПРЕЗИДЕНТСКОГО КОНТРОЛЯ
В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ**

В статье осуществлена характеристика президентского контроля в сфере образования относительно его видов, форм и методов как одного из разновидностей государственного контроля в соответствующей сфере.

Ключевые слова: президентский контроль в сфере образования, формы президентского контроля, виды президентского контроля, методы президентского контроля.

Kushnir S.M.,

Vice-rector on administrative work
Zaporizhzhya National University,
Doctor of Law

**TYPES, FORMS AND METHODS OF PRESIDENTIAL CONTROL
IN EDUCATION**

The article is characteristic of presidential control in the field of education with respect to its species, forms and methods as one of the varieties of state control in the relevant field.

Relevance of the topic is that the control activities of the President of Ukraine has not received proper fastening in the Constitution, but it can not serve as the basis for an objection to this form of implementation of its terms of reference because the control is an essential element of any management activities, some scientists believe. After all, for the successful implementation of mandated powers of the head of state is objectively necessary effective control of the President of the activities of subordinate bodies and the quality of execution issued by acts.

In this article we focus attention on the president's control, which is implemented in certain forms of education. Here it should be noted immediately that presidential control is one of the least defined and regulated when it comes to establishing its forms, methods and timing of the control measures and the like. As some scholars have concluded the test form of realization competence of the President of Ukraine is the least normalized, which is extremely difficult to allocating certain industries within it. Today we can only talk about the theoretical aspects of the problem, because in general there is no specific time frame for implementation of various control measures, not regulated by the procedural aspects, not the regulatory set most of the parameters that determine the specifics of individual industries.

The aim of the article is characteristic of presidential control in education. For its implementation is seen necessary to determine the types, forms and methods of implementation of the presidential control in education.

The findings concluded that presidential control in the field of education is carried out directly the Head of State or by the Administration of the President of Ukraine in the form of monitoring implementation of acts and orders of the head of state, as well as control of lawmaking education authorities. A special role in the implementation of presidential control in education plays a central control and management of the General Directorate of Human Development, with which the first one of the functions is the control of performance or compliance with laws and the President's instructions, the second □ in the operation carries out presidential control in education quality individual stages of the process of incorporating socially significant interests in addressing the critical issues of human development, the preparation of proposals to ensure that the rights and freedoms of man and citizen in this area, implementation of systemic reforms in order to achieve compliance with European standards of protection of such rights.

Keywords: presidential control in the sphere of education, forms of presidential control, the types of presidential control, methods of presidential control.

Актуальність проблематики. Контрольна діяльність Президента України не отримала належного закріплення в Конституції, проте це не може слугувати підставою для заперечення проти такої форми реалізації його компетенції, оскільки контроль є необхідним елементом будь-якої управлінської діяльності, вважають О.М. Ярмиш та О.В. Серьогін. Адже для успішного виконання покладених на главу держави повноважень об'єктивно необхідний дієвий контроль з боку Президента за діяльністю підпорядкованих органів та якістю виконання виданих ним актів [1, с. 239-240].

В рамках даної статті акцентуємо увагу на президентському контролі, що реалізується у певних формах в галузі освіти. І тут одразу слід зауважити, що президентський контроль є одним з найменш визначених та регламентованих, коли мова йде про встановлення його форм, методів, строків контрольних заходів тощо. Як констатують О.М. Ярмиш та В. О. Серьогін, контрольна форма реалізації компетенції Президента України є найменш унормованою, що вкрай ускладнює можливість виділення окремих проваджень в її межах. На сьогодні можна вести мову лише про теоретичні аспекти цієї проблеми, оскільки загалом відсутні конкретні строки здійснення тих чи інших контрольних заходів, не врегульовані процедурні аспекти, нормативно не встановлена більшість параметрів, які визначають специфіку окремих проваджень [1, с. 246-247].

Метою статті є характеристика президентського контролю у сфері освіти. Для її здійснення необхідним вбачається визначення видів, форм, методів здійснення президентського контролю у сфері освіти.

Ступінь наукової розробки проблеми. За основу написання статті взято праці таких науковців як В. Б. Авер'янов, О.О. Білоус, Є. А. Котельникова, С.Г. Стеценко, В.О. Сєрьогін, О.Н. Ярмиш та інших.

Аналіз практики президентського контролю в галузі освіти дає підстави для виділення двох його різновидів: контроль правотворчості; контроль виконання. Правотворче контрольне провадження являє собою надвідомчий контроль Президента як гаранта Конституції за правотворчою діяльністю Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади та Ради міністрів Автономної Республіки Крим (безпосередньо), а також за правотворчою діяльністю голів місцевих державних адміністрацій (опосередковано – через уряд і голів місцевих держадміністрацій вищого рівня). Виконавче контрольне провадження збігається з вищеозначеним за переліком підконтрольних суб'єктів, але відрізняється за об'єктами контролю [1, с. 246-247]. Воно включає контроль за виконанням чи дотриманням актів Президента України, що заходами їх реалізації охоплюється галузь освіти в Україні.

Виклад матеріалу. Це можуть бути як акти, що стосуються виключно сфери освіти. Наприклад, Указ Президента України «Питання Міністерства освіти і науки України» від 25.04.2013 № 240/2013 [2], який включає затверджене Положення про Міністерство освіти і науки України в якості додатку. Або ж це можуть бути акти, що серед своїх завдань включають необхідні для реалізації у сфері освіти. Наприклад, Указ Президента України «Про додаткові невідкладні заходи щодо створення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями» від 18.12.2007 року № 1228/2007 [3] передбачає серед інших завдань розгляд питання щодо створення у складі Міністерства освіти і науки України структурного підрозділу з питань корекційної освіти та реабілітації дітей-інвалідів, а також відповідних підрозділів у складі місцевих органів управління освітою.

Контрольна діяльність Президента України в галузі освіти здійснюється шляхом проведення різних за формою контрольних заходів, включаючи планові і позапланові перевірки, ревізії, обстеження, заслуховування звітів і доповідей, здійснення рейдів, оглядів, вивчення матеріалів по скаргах і заявах громадян тощо [1, с. 252]. При цьому президентський контроль може бути здійснено як безпосередньо, так і опосередковано. Із цих міркувань він поділяється на прямий і непрямий. Прямий президентський контроль застосовується виходячи з повноважень глави держави, що містяться у Конституції України [4, с. 198]

Безпосередній контроль президент здійснює, насамперед, в області підбору і розстановки кадрів. Вирішуючи питання про призначення на посаду, президент одночасно контролює діяльність посадових осіб, які здійснюють підбір кандидатур на відповідні посади [5, с. 313]. За таких умов контроль слід розуміти у його широкому значенні, коли під час співбесіди, ознайомлення з інформацією, точками зору, аналізу різних ситуацій стає можливим орієнтуватися у потребах, у даному випадку, кадрового забезпечення і не лише з точки зору нормативно-формальних вимог, а ще й інших багатьох обставин, які не можливо формалізувати, та і не завжди доцільно [6, с. 444].

Відповідно п.п. 9-14 ст. 106 Конституції України [7] Президент за згодою ВР України призначає Прем'єр-міністра України; за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій тощо. Тим самим через підбір кадрів і призначення на посади та звільнення з посад міністрів, голів державних комітетів, керівників державних служб, голів місцевих державних адміністрацій, призначення та звільнення представників в іноземних державах тощо голова держави здійснює контрольну функцію [6, с. 444].

У разі ж прийняття Президентом України рішення про припинення повноважень Прем'єр-міністра, Кабінет Міністрів складає свої повноваження. При цьому будь-який з членів уряду несе так звану політичну відповідальність перед головою держави, що полягає у можливості звільнення Президентом. Президент України зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України з мотивів невідповідності Конституції України з одночасним зверненням до Конституційного Суду України щодо їх конституційності [4, с. 198]. Таким чином в рамках конституційної реформи 2004 року було змінено право голови держави скасовувати акти Кабінету Міністрів України.

В цьому контексті зауважимо, що відповідно до статті 38 Конституції Російської Федерації Президент має право головувати на засіданнях уряду РФ. Це дозволяє йому не тільки брати участь в обговоренні різних питань, вносити свої пропозиції, але і безпосередньо контролювати правильність, доцільність і необхідність прийняття відповідних рішень урядом Російської Федерації з найважливіших питань державного і суспільного життя. Здійснюючи контроль за діяльністю уряду Російської Федерації, Президент має право, зокрема, скасовувати постанови і розпорядження уряду РФ, якщо вони суперечать Конституції Російської Федерації, приймати рішення про відставку уряду РФ [8, с. 237-238]. Президент України має право участі у засіданнях уряду

До неправових форм діяльності Президента, що можуть виступати в якості елементів окремих стадій тих контрольних проваджень, що відносяться до правових форм діяльності Президента України, відносять: 1) проведення координаційних зборів, нарад, науково-практичних конференцій; 2) здійснення робочих поїздок по країні; 3) здійснення робочих та офіційних закордонних візитів; 4) проведення міжнародних зустрічей, особистих і телефонних переговорів; 5) участь у роботі міжнародних організацій та міжнародних конференцій; 6) виступи на пленарних засіданнях парламенту; 7) головування на засіданнях Ради національної безпеки і оборони України; 8) заслуховування звітів підконтрольних і підзвітних органів та посадових осіб; 9) особистий прийом громадян, посадових осіб органів державної влади та об'єднань громадян; 10) розгляд звернень громадян; 11) офіційні та робочі зустрічі з посадовими особами і фахівцями; 12) проведення прес-конференцій, надання інтерв'ю та здійснення інших форм зв'язків з громадськістю [1, с. 251].

Щодо непрямого контролю Президента України, то відповідно до п.28 ст.106 Конституції, глава української держави «створює у межах компетентності, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби», які входять до складу президентського апарату. Це так званий апарат Президента України – сукупність консультативно-дорадчих та інших допоміжних органів і служб, створених при главі держави, куди

входить і Адміністрація Президента України. Допоміжні органи (їх зараз близько 40), мають різні найменування – ради, комісії, комітети, палати, робочі групи та ін. Вони створюються і функціонують згідно з положеннями, які затверджуються указами Президента України. Структурні підрозділи апарату створюються за предметною та функціональною ознаками: предметні – створюються для допомоги главі держави у виконанні його повноважень і є жорстко спеціалізованими, а функціональні забезпечують діяльність апарату в цілому (Адміністрація Президента) [1, с. 277].

Серед структур апарату Президента України на сьогодні відсутня спеціалізована у сфері освіти. А тому непрямий президентський контроль у сфері освіти здійснюється в рамках функціонування Адміністрації Президента України, що є постійно діючим органом, який утворюється Президентом України відповідно до Конституції України для забезпечення здійснення ним своїх повноважень як глави держави. Адміністрація не є органом державної влади, оскільки не має власних владних повноважень; це – адміністративний апарат Президента, який вступає у правовідносини з іншими органами тільки за дорученнями глави держави [1, с. 278].

Даний орган було утворено задля організаційного, правового, консультативного, матеріально-технічного та іншого забезпечення здійснення главою держави конституційних повноважень відповідно Указу Президента України «Про першочергові заходи із забезпечення діяльності Президента України» від 25.02.2010 № 265/2010 [9] з одночасною ліквідацією Секретаріату Президента України.

Одразу зауважмо, що серед функцій Адміністрації Президента України контрольну в переліку інших (аналітична; функція правового забезпечення; організаційна; кадровя; експертна; комунікаційна; господарська; матеріально-технічна [1, с. 278]) виділяють не завжди. Однак, слід розуміти, що Адміністрація Президента України виконує «важливі функції із забезпечення конституційних контрольних повноважень Президента України» [6, с. 444]. При цьому згідно з підп. 15 п. 4 Положення про Адміністрацію Президента України, затвердженого Указом Президента України від 2 квітня 2010 року № 504/2010 [10] цей орган відповідно до покладених на нього завдань забезпечує контроль за виконанням указів, розпоряджень, доручень Президента України. Відповідно ж підп. 5 п. 9 організовує такий контроль Голова Адміністрації Президента України.

Отже, є всі підстави для виділення серед функцій Адміністрації Президента України контрольної, що може мати вигляд контролю за виконанням чи дотриманням актів голови держави у сфері освіти, формування організаційної системи в галузі освіти, змісту її функціонування на підставі принципу відповідальності перед Президентом України Кабінету Міністрів та інших органів виконавчої влади, включаючи органи управління освітою в Україні; вигляд контролю правотворчості у сфері освіти. У п. 2 Указу Президента України «Про заходи щодо вдосконалення організації контролю за виконанням актів та доручень Президента України» від 29.03.2000 року № 549/2000 [11] встановлено, що керівники центральних і місцевих органів виконавчої влади несуть персональну відповідальність за своєчасне і повне виконання актів і доручень Президента України.

Контроль за виконанням актів і доручень Президента України здійснюють відповідно до покладених на них функціональних обов'язків такі структурні підрозділи

Адміністрації Президента України: підрозділи, на які зазначені функції покладено Президентом України або за його дорученням Головою Адміністрації Президента України, - за повнотою та результативністю виконання завдань, визначених актами і дорученнями (аналітичний контроль або моніторинг); підрозділ, який подавав або опрацьовував проект акта чи доручення Президента України, - у разі коли Президентом України не визначено підрозділ, відповідальний за контроль [12].

Президентський контроль в якості однієї з основних функцій здійснюється Головним контрольным управліннями Адміністрації Президента України. У п. 4 Указу Президента України «Про заходи щодо вдосконалення організації контролю за виконанням актів та доручень Президента України» від 29.03.2000 року №549/2000 [11] встановлено, що координацію заходів щодо забезпечення контролю за виконанням актів та доручень Президента України, доручень Глави Адміністрації Президента України органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в частині делегованих їм повноважень покладено на Головне контрольне управління Адміністрації Президента України. Окрім означеного, Головне контрольне управління вивчає та узагальнює практику здійснення функцій президентського контролю у сфері виконавчої влади, а також ініціює у разі підстав притягнення до відповідальності осіб, винних у невиконанні, несвочасності чи неналежності виконання актів чи доручень голови держави.

Для реалізації функцій президентського контролю в апараті Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській і Севастопольській міських державних адміністраціях утворено структурні підрозділи з контролю за виконанням актів та доручень Президента України. У 2013 році Головою Адміністрації Президента України було здійснено оптимізацію структури відповідного органу. В аспекті даного дослідження особливу увагу привертає утворення Головного управління з питань гуманітарного розвитку, керівник якого має заступника з питань освіти, науки та молодіжної політики Адміністрації Президента України. Контроль додержання прав і свобод людини і громадянина у сфері освіти, або ж виконання актів голови держави як такий не визначено однією з функцій даного органу. Однак, як і будь-який інший орган державного управління, Головне управління гуманітарного розвитку у своїй діяльності здійснює такий стосовно питань, віднесених до компетенції відповідної структури. А саме, під час запитів та одержання в установленому порядку від державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, інших організацій інформації, матеріалів і документів, необхідних для виконання покладених на неї завдань; проведення засідань із залученням до обговорення відповідних питань керівників і представників державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, інших організацій, експертів; створення тимчасових робочих груп для підготовки пропозицій з окремих питань діяльності Ради; ініціювання проведення громадського обговорення проектів актів з питань розвитку гуманітарної сфери; організації та проведення конференцій, круглих столів, дискусій, нарад з питань, віднесених до її компетенції.

Висновок. Враховуючи викладене, доходимо висновку, що президентський контроль в галузі освіти здійснюється безпосередньо головою держави або ж через Адміністрацію Президента України у вигляді контролю виконання актів і доручень

голови держави, а також контролю правотворчості органів управління освітою. Особливу роль при здійсненні президентського контролю в галузі освіти відіграють Головне контрольне управління та Головне управління з питань гуманітарного розвитку, з яких перше однією з функцій має контроль виконання чи дотримання актів і доручень голови держави, друге – під час функціонування здійснює президентський контроль в галузі освіти в якості окремих стадій процесу врахування суспільно значущих інтересів у вирішенні найважливіших питань гуманітарного розвитку, підготовки пропозицій щодо забезпечення додержання прав і свобод людини і громадянина у вказаній сфері, впровадження системних реформ для досягнення відповідності європейським стандартам захисту таких прав.

Список використаних джерел:

1. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник / О.Н. Ярмиш, В.О. Серьогін. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002. – 653 с.
2. Указ Президента України «Питання Міністерства освіти і науки України» від 25.04.2013 № 240/2013: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/240/2013>
3. Указ Президента України «Про додаткові невідкладні заходи щодо створення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями» від 18.12.2007 року № 1228/2007: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1228/2007>
4. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: Навчальний посібник / С.Г. Стеценко. – К.: Атіка. – 2007 – 624 с.
5. Алехин А. П., Кармолицкий А. А., Козлов Ю. М. Адміністративное право Российской Федерации: Учебник / Под ред. А. П. Алехина. – М.: Зерцало-М, 2003. – 608 с.
6. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім "Ін-Юре", 2002. – 668 с.
7. Конституція України, Верховна Рада України; Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
8. Котельникова Е. А. Адміністративное право: учебник для вузов / Е. А. Котельникова, И. А. Семенцова, М. Б. Смоленский. – Ростов н/Д.: Феникс, 2002. – 348 с.
9. Указ Президента України «Про першочергові заходи із забезпечення діяльності Президента України» від 25.02.2010 № 265/2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/265/2010>
10. Положення про Адміністрацію Президента України, затверджене Указом Президента України від 2 квітня 2010 року № 504/2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
11. Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення організації контролю за виконанням актів та доручень Президента України» від 29.03.2000 року №549/2000: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/549/2000>
12. Білоус О.О. Особливості здійснення контролю за виконанням актів та доручень Президента України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rda.if.ua/n/viddil_nadzvychajnyh_sytuacij/2012/

References:

1. Yarmysh O.N., Ser'ohin V.O. Derzhavne budivnytstvo ta mistseve samovyryaduvannya v Ukraini: Pidruchnyk / O.N. Yarmysh, V.O. Ser'ohin. – Kharkiv: Vyd-vo Natsional'-noho un-tu vnutr. sprav, 2002. – 653 s.
2. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pytannya Ministerstva osvity i nauky Ukrainy» vid 25.04.2013 # 240/2013: [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/240/2013>
3. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pro dodatkovy nevidkladny zakhody shchodo stvorennya spryiatlyvykh umov dlya zhyttyediynal'nosti osib z обмеzhenymy fizychnymy mozhlyvostyamy» vid 18.12.2007 roku # 1228/2007: [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1228/2007>
4. Stetsenko S. H. Administratyvne pravo Ukrainy: Navchal'nyy posibnyk / S.H. Stetsenko. □ K.: Atika. □ 2007 □ 624 s.
5. Alekhyn A. P., Karmolytskyy A. A., Kozlov Yu. M. Admynystratyvnoe pravo Rossyskoy Federatsyy: Uchebnyk / Pod red. A. P. Alekhyna. – M.: Zertsalo-M, 2003. – 608 s.

6. Vykonavcha vlada i administratyvne pravo / Za zah. red. V. B. Aver"yanova. – K. : Vydavnychyy Dim "In-Yure", 2002. – 668 s.
7. Konstytutsiya Ukrainy, Verkhovna Rada Ukrainy; Zakon vid 28.06.1996 # 254k/96-VR: [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
8. Kotel'nykova E. A. Admystratyvnoe pravo: uchebnyk dlya vuzov / E. A. Kotel'nykova, Y. A. Sementsova, M. B. Smolenskiy. □ Rostov n/D. : Feniks, 2002. 348 s.
9. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pro pershocherhovi zakhody iz zabezpechennya diyal'nosti Prezidenta Ukrainy» vid 25.02.2010 # 265/2010 : [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/sh10>
10. Polozhennya pro Administratsiyu Prezidenta Ukrainy, zatverdzhene Ukazom Prezidenta Ukrainy vid 2 kvitnya 2010 roku # 504/2010 : [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/504/2010>
11. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pro zakhody shchodo vdoskonalennya orhanizatsiyi kontrolyu za vykonanniam aktiv ta doruchen' Prezidenta Ukrainy» vid 29.03.2000 roku #549/2000 : [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/549/2000>
12. Bilous O.O. Osoblyvosti zdysnennya kontrolyu za vykonanniam aktiv ta doruchen' Prezidenta Ukrainy : [Elektronnyy resurs]. - Rezhym dostupu: http://rda.if.ua/n/viddil_nadzvychnayh_sytuacij/2012/09/28/1265/view

Рецензент: доктор юридичних наук, доцент Армаш Н.О.

УДК 342.9

Литвиненко В.І.,

к.ю.н., директор інституту Права імені Володимира Великого
Міжрегіональної Академії Управління персоналом,
Заслужений юрист України,

НАПРЯМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

В даній статті надано авторське визначення поняття «напрями протидії корупції». Автором надано теоретико-правовий аналіз напрямів адміністративно-правової протидії корупції в Україні.

Ключові слова: напрям, протидія корупції, адміністративно-правова протидія, напрями протидії корупції.

Литвиненко В.И.,

к.ю.н., директор института Права имени Владимира Великого
Межрегиональной Академии управления персоналом,
Заслуженный юрист Украины

НАПРАВЛЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В УКРАИНЕ

В данной статье предоставлено авторское определение понятия «направления противодействия коррупции». Автором предоставлено теоретико-правовой анализ направлений административно-правового противодействия коррупции в Украине.

Ключевые слова: направление, противодействие коррупции, административно-правовое противодействие, направления противодействия коррупции.

Litvinenko V.I.,

PhD, director of the Law Institute named after Volodymyr the Great
of the Interregional Academy of Personnel Management,
Honored Lawyer of Ukraine,

DIRECTIONS OF ADMINISTRATIVE-LEGAL COUNTERACTION TO CORRUPTION IN UKRAINE

This article provided the author's definition of "areas of fighting against corruption". The author provided the theoretical and legal analysis of the areas of administrative law against corruption in Ukraine.